

ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานใน
สถานประกอบการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัย
เทคโนโลยีหมู่บ้านครู

PSYCHOSOCIAL FACTORS RELATED TO EXPERIENTIAL LEARNING BEHAVIOR IN
WORKPLACE JOB-TRAINING OF THE THIRD-YEAR GRADUATE DIPLOMA
STUDENTS, MUBANKRU TECHNOLOGICAL COLLEGE

วีรณูช แซ่ฉิน¹, สุภาพร ณะชานันท์²

Weeranuch Saechin¹, Supaporn Tanachanan²

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ^{1,2}

loveweeeweejung@hotmail.co.th¹,supa501@gmail.com²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการ
ของนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมแตกต่างกัน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรม
การเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน และเพื่อค้นหาปัจจัยที่สำคัญในการทำนาย
พฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน โดยเป็นการวิจัยเชิงความสัมพันธ์
ประชากร คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 623 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 244 คน คัดเลือก
จากการสุ่มตัวอย่างแบบเชิงชั้น ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีเพศ และกลุ่มสาขาวิชาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนรู้จาก
ประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และ.05 ตามลำดับ สำหรับ
ปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานใน
สถานประกอบการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้กลุ่มปัจจัยทางจิตและกลุ่มปัจจัยทางสังคม สามารถ
ทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียนได้ร้อยละ 52.0 โดยตัวแปรที่
สามารถทำนายพฤติกรรมสูงสุด ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน

คำสำคัญ: ปัจจัยทางจิตสังคม พฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงาน การฝึกงานในสถานประกอบการ

Abstract

This study aimed to 1) compare behavioural learning from internship experience in workplaces
of the 3rd year vocational certificate students that had different biosocial variables, 2) study the
relationship between psycho and social factors that related to behavioural learning from internship
experience in workplaces of the 3rd year vocational certificate students, and 3) explore the important
factors in predicting behavioural learning from internship experience in workplaces of the 3rd year
vocational certificate students. Diploma students 623 people. The sample sizes 244 people were
randomized by the stratified sampling and divided by the proportion of the population. The results

revealed that 1) The 3rd year vocational certificate students who have different genders and studied in different programmes showed statistically significant difference in internship experience in workplaces at 0.01 and 0.05 level of significance. 2) All psychological and social factors had positive relationship with behavioural learning from internship experience in workplaces of the 3rd year vocational certificate students at 0.01 and 3) The set of psychological and social factors could predict behavioural learning from internship experience in workplaces of the 3rd year vocational certificate students by 52.0% in total.

Keyword: bio-social characteristics variables, the behavior of learning work experience, job training in work place

บทนำ

หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2549) [1] กำหนดการฝึกงานเป็นกระบวนการหนึ่งของการเรียนรู้ เป็นการฝึกทักษะกระบวนการคิด และใช้ความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่างๆที่ได้เผชิญในสถานการณ์จริง ในการฝึกปฏิบัติงานสามารถทำให้ผู้เรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และการฝึกงานยังช่วยเสริมสร้างทักษะ ความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจในการปฏิบัติงานจริงเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานต่อไปในอนาคต อีกทั้งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เทคนิคการปฏิบัติงานนอกเหนือจากการเรียนภาคทฤษฎีในห้องเรียน และยังสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อีกด้วย ที่สำคัญการฝึกงานยังมีประโยชน์ในเรื่องของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นหรือคนหมู่มากทำให้เกิดความเชื่อมั่นและเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพในสาขาวิชานั้นๆ อีกทั้งการฝึกงานยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการอาชีวศึกษาในการผลิตแรงงานเข้าสู่อาชีพอย่างมีคุณภาพตามความต้องการของภาคการผลิต หรือบริการสอดคล้องตามมาตรา 6 ในพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ที่กล่าวว่า “การจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเน้นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้

สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญามาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในทางปฏิบัติ และมีสมรรถนะ จนสามารถนำไปประกอบอาชีพ ในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้” จากรายงานสรุปผลการฝึกงาน/ฝึกอาชีพ ของวิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูในปีการศึกษา (2555) [2] ที่ผ่านมาผลสรุปจากสถิติการฝึกงานร้อยละ 80 ของผู้เรียนที่ออกไปเรียนรู้การฝึกงานในสถานประกอบการต้องการฝึกงานให้ครบตามชั่วโมงที่หลักสูตรกำหนดไว้เท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงความรู้ที่จะได้รับหลังการฝึกงานว่าได้เรียนรู้อะไรบ้าง ในขณะที่เดียวกันผลการประเมินจากสถานประกอบการที่ผู้เรียนเข้าไปฝึกงานในเรื่องของการทำงานของผู้เรียนพบว่า ผู้เรียนทำงานไม่มีประสิทธิภาพ ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างชำนาญ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของ บุญเลิศ จันทร์ไสยและพรรณิ เจริญธนวิธ (2553) [3] และงานวิจัยของพรรณราย เทียมทันและอนุวัติ คุณแก้ว (2552) [4] ที่ประเมินประสิทธิภาพการฝึกงานของผู้เรียนจากสถานประกอบการ ในด้านความรู้ทางวิชาการ ทักษะด้านการปฏิบัติงานว่าอยู่ในระดับปานกลาง ควรได้รับการพัฒนาให้สูงขึ้น

ในขณะเดียวกันรายงานสรุปผลการฝึกงาน/ฝึกอาชีพของวิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครูในปีการศึกษา 2555 ยังบอกว่า ร้อยละ 73 เกิดค่านิยมใหม่ คือ ต้องการค่าตอบแทนในการฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ สมจันทร์ ปัญญาทิพย์ (2549)[5] พบว่า นักศึกษาที่ออกไปฝึกงานร้อยละ 90.52 ต้องการ เบี้ยเลี้ยงหรือค่าตอบแทนในการฝึกงาน ซึ่งขัดแย้งกับ รายงานการฝึกงาน/วิชาชีพ หลักสูตรสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2549) ข้อที่ 5 กำหนดไว้ว่า ผู้เรียนต้องรับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายในการฝึกงานเอง ซึ่งหมายความว่า ผู้เรียน จะต้องเรียนรู้ระบบการทำงานในสถานประกอบการ เท่านั้น โดยไม่มีค่าตอบแทน ทำให้เป้าหมายของการ ฝึกงานในตัวของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงไปจาก วัตถุประสงค์เดิมของหลักสูตรในเรื่องของผู้เรียนที่ จะต้องได้รับความรู้ทางวิชาการเพิ่มเติม และทักษะใน การปฏิบัติงานการเรียนรู้จากการฝึกงาน

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัย เชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้จาก ประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการ ในกลุ่ม ปัจจัยทางจิต ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปรับตัวในการฝึกงาน และเจตคติที่ดีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ กลุ่มปัจจัย ทางสังคม ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมของ แหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ และการสนับสนุน จากอาจารย์นิเทศก์ รวมทั้งลักษณะชีวสังคม ได้แก่ เพศ กลุ่มสาขาวิชาชีพ และประเภทสถานประกอบการ ที่เกี่ยวข้อง

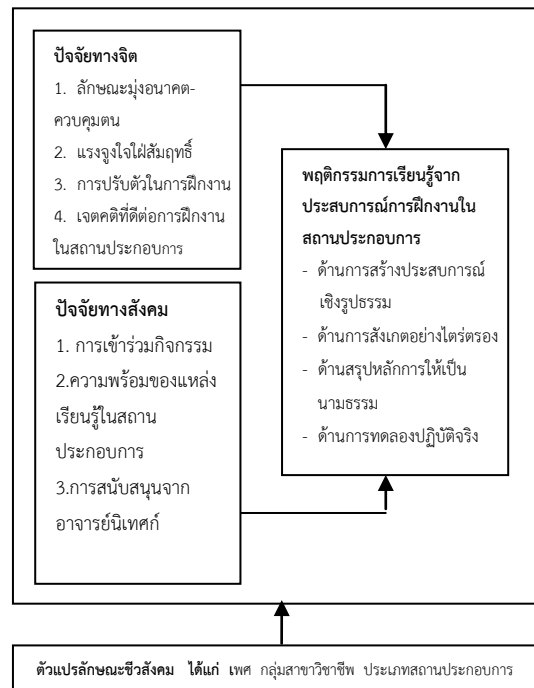
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้จาก ประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการของ นักเรียนที่มีลักษณะทางชีวสังคม แตกต่างกัน
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิต และปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมการเรียนรู้จาก ประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการของ นักเรียน
3. เพื่อค้นหาปัจจัยที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรม การเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถาน ประกอบการของนักเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนที่มีลักษณะทางชีวสังคมต่างกัน (เพศ กลุ่มสาขาวิชาชีพและประเภทสถานประกอบการ) มี พฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานใน สถานประกอบการของนักเรียนต่างกัน
2. ปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมมีความ สัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนรู้จาก ประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน
3. ปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมสามารถ ทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การ ฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียนได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่ ศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู ซอยเพชรเกษม 110 แขวงหนองค้างพลู เขตหนองแขม กรุงเทพฯ สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 9 สาขาวิชา ได้แก่สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขาย

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชางานยานยนต์ สาขาวิชางานไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชางานอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชางานก่อสร้าง สาขาวิชางานสำรวจ และสาขาวิชางานเครื่องมือกล ที่ผ่านการฝึกงานมาแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 623 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 244 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเชิงชั้น โดยคำนวณด้วยวิธี ทาโร ยามาเน่ แสดงการคำนวณดังนี้

$$\frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

$$\frac{623}{1 + 623(0.05)^2}$$

$$n = 244$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณ เท่ากับ 244 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการ โดยเป็นเครื่องมือวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่า (Summated rating scale) 6 ระดับ เนื้อหาที่วัดมีดังนี้ 1) ข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน 2) พฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงาน 3) ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน 4) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 5) การปรับตัวในการฝึกงาน 6) เจตคติที่ดีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ 7) การเข้าร่วมกิจกรรม 8) ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ และ 9) การสนับสนุนจากอาจารย์นิเทศก์

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (ค่า IOC) พบว่า แบบวัดมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ทุกข้อคำถามและวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยสูตรของครอนบาค พบว่า มีค่าอยู่ระหว่าง .79 - .90

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีการใช้สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้ในการบรรยายคุณสมบัติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง
2. เปรียบเทียบลักษณะชีวสังคม ได้แก่ เพศ กลุ่มสาขาวิชาชีพโดยใช้สถิติทดสอบค่าที แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent) ส่วนประเภทสถานประกอบการ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (one-way analysis of variance)
3. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคม กับพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient)
4. การค้นหาปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคม เพื่อทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยวิธี Enter

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 จำนวน 244 คน พบว่าส่วนมากเป็นเพศชาย มีจำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 61.10 ศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 53.27 และฝึกงานในสถานประกอบการประเภทเอกชนมากที่สุด จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 87.30

ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการแสดงไว้ในตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนที่มีเพศและศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการ จำแนกตามเพศและกลุ่มสาขาวิชาชีพ

พฤติกรรม การเรียนรู้	ลักษณะ สังคม	\bar{X}	SD	F	t	p
เพศ	ชาย	4.83	.48	.107	1.90*	.05
	หญิง	4.71	.49			
กลุ่มสาขา วิชาชีพ	ช่างฯ	4.87	.46	.263	2.82**	.00
	บริหารฯ	4.69	.50			

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ

	n	\bar{X}	ประเภท	df	SS	MS	F	p
พฤติกรรม การเรียนรู้	244	4.78	ระหว่าง	2	72.04	.03	.13	.87
			กลุ่ม					
			ภายใน	241	72.80	.24		
			กลุ่ม					
			รวม	243	.06			

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน จำแนกตามประเภทสถานประกอบการแสดงไว้ในตารางที่ 2 พบว่านักเรียนที่ฝึกงานในสถานประกอบการที่มีประเภทต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานแสดงไว้ในตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยทางจิต ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต- ควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปรับตัวในการฝึกงาน เจตคติที่ดีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ และการสนับสนุนจากอาจารย์นิเทศก์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

พฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 3 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมกับพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน

ตัวแปร	พฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จาก ประสบการณ์การฝึกงาน
ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนฯ	.64**
การปรับตัวในการฝึกงาน	.62**
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	.60**
การเข้าร่วมกิจกรรม	.59**
ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้	.54**
การสนับสนุนจากอาจารย์ฯ	.52**
เจตคติที่ดีต่อการฝึกงานฯ	.50**

ผลการหาปัจจัยที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงาน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Enter แสดงไว้ในตารางที่ 4 ปัจจัยทางจิต ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต- ควบคุมตน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปรับตัวในการฝึกงาน เจตคติที่ดีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ และการสนับสนุนจากอาจารย์นิเทศก์ สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการโดยรวมได้ร้อยละ 52.0 โดยตัวแปรที่สามารถทำนายพฤติกรรมฯ สูงสุด ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต- ควบคุมตน ($\beta = .31$) รองลงมาคือ การปรับตัวในการฝึกงาน ($\beta = .24$)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบ Enter ของปัจจัยทางจิตและปัจจัยทางสังคมเพื่อทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงาน

ตัวแปร	พฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงาน			
	β	Std.Error	t	P-value
ลักษณะมุ่งอนาคตฯ	.310	.063	4.919	.00**
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	.011	.071	.157	.87
การปรับตัวฯ	.247	.070	3.535	.00**
เจตคติที่ดีฯ	-.078	.060	-1.294	.19
การเข้าร่วมกิจกรรม	.082	.074	1.102	.27
ความพร้อมฯ	.016	.070	.233	.81
การสนับสนุนฯ	.090	.054	1.666	.09□

R = .72 , R^2 = .520, Adjusted R-squared .506, SSE = .34,

F = 35.81, P = .000**

สรุปและอภิปรายผล

ผลจากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 เพศและกลุ่มสาขาวิชาซีพีมีพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยุกัลดา ใฝ่ฝัน (2552: 83) [6] ที่ศึกษาเรื่องการจัดสหกิจศึกษากับการพัฒนาศักยภาพบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาดใหญ่ พบว่า เพศและกลุ่มสาขาวิชาซีพีมีความสัมพันธ์กับศักยภาพของบัณฑิตในการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลจากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยทางจิต ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การปรับตัวในการฝึกงาน เจตคติที่ดีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ และกลุ่มปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ และการสนับสนุนจากอาจารย์นิเทศก์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน มีความสัมพันธ์สูงสุดสอดคล้องกับผลวิจัยของฉันทนา

โพธิ์ครูประเสริฐ (2544) [7] ซึ่งศึกษาเรื่องความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสามารถในการฝึกงานของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมุ่งอนาคตกับความสามารถในการฝึกงานมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรการปรับตัวในการฝึกงาน พบว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานสอดคล้องกับผลวิจัยของฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ (2544) ได้ทำการศึกษาการศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสามารถในการฝึกงานของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการฝึกงานกับการปรับตัวในที่ฝึกงาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานสอดคล้องกับผลวิจัยของ ทิพาพร สุจारी (2551) [8] ซึ่งศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าแรงจูงใจในการฝึกประสบการณ์วิชาชี ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์กับความสัมพัธ์กับพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานของนักเรียนของนักเรียน 3 อันดับสูงสุด ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน การปรับตัวในการฝึกงาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จัดอยู่ในกลุ่มปัจจัยทางจิตทั้งสิ้นสามารถบอกเป็นนัยได้ว่า ในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานของนักเรียนควรให้ความสำคัญในการพัฒนาปัจจัยทางจิตเป็นอันดับแรก

ผลจากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 กลุ่มปัจจัยทางจิต ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต- ควบคุมตน การปรับตัวในการฝึกงาน และกลุ่มปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรม ความพร้อมของแหล่งเรียนรู้ในสถานประกอบการ และการสนับสนุนจากอาจารย์นิเทศก์ ยกเว้น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติที่ดีต่อการฝึกงานในสถานประกอบการ สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์การฝึกงานในสถานประกอบการได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่ตัวแปรลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน ทำนายได้สูงที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของพิภพ ชัยนิคม (2548) [9] ซึ่งศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการฝึกงานของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการฝึกงานของนักศึกษาชั้น ปวช. 3 ส่วนตัวแปรการปรับตัวในการฝึกงาน การวิจัยครั้งนี้พบผลสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิต นามเชียงใต้ (2548) [10] ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการฝึกงานของนักเรียนสาขาวิชาการก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิค สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การปรับตัวในการปฏิบัติงาน เป็นปัจจัยตัวหนึ่งที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการฝึกงานของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกสารอ้างอิง

- [1] หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **แบบฝึกประสบการณ์วิชาชีพ**. กรุงเทพฯ: เอมพันธ์.
- [2] วิทยาลัยเทคโนโลยีหมู่บ้านครู. (2555). **รายงานสรุปผลการฝึกงาน/ฝึกอาชีพ**.

- [3] บุญเลิศ จันไสย ; และ พรรณี เจริญธนวิช. (2553, มกราคม-เมษายน). การประเมินประสิทธิภาพการฝึกงานของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. **วารสารวิชาการ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [4] พรรณราย เทียมทัน; และ อนุวัฒน์ เทียมแก้ว. (2552). **การวิจัยและพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์**. เพชรบูรณ์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- [5] สมจันทร์ ปัญญาทิพย์. (2549). **การศึกษาปัญหาการส่งนักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการของสถาบันอาชีวศึกษา จังหวัดหนองคาย**. ปริญญาโท ค.ม. (การบริหารการศึกษา).มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- [6] ยุวัลดา ใฝ่ฝัน. (2552). **การจัดสหกิจศึกษากับการพัฒนาศักยภาพบัณฑิตมหาวิทยาลัยหาดใหญ่**. วิทยานิพนธ์ (พัฒนามนุษย์และสังคม). สงขลานครินทร์:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [7] ฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ. (2544). **การศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างคุณลักษณะที่ส่งผลต่อความสามารถในการฝึกงานของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ**. ปริญญานิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์ไฟฟ้า). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

- [8] ทิพาพร สุจारी. (2551, พฤษภาคม-สิงหาคม). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม**. 129-138.
- [9] พิภพ ชัยนิคม. (2548). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการฝึกงานของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น. ปรินญาณิพนธ์ วศ.ม. (วิศวกรรมไฟฟ้า). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- [10] ไสภิต นามเชียงใหม่. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนเองในการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชาการก่อสร้างวิทยาลัยเทคนิค สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินญาณิพนธ์ คอ.ม. (ครุศาสตร์โยธา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.